

## Fővárosi Ítélet

**Az ügy száma:** 1.Pf.20.716/2020/4.

**A felperes: felperes neve, felperes címe**

**A felperes képviselője:** dr. Zsidi Roland ügyvéd, **felperesi képviselő címe**

**Az alperes:** I.rendű alperes neve, **I. rendű alperes címe**, I. rendű

**II. rendű alperes címe, II. rendű alperes címe**, II. rendű

**Az alperes képviselője:** dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd, **I-II. rendű alperesi képviselő címe**, aki az I. és II. rendű alperest képviseli

**A per tárgya:** sajtó-helyreigazítás

**Az elsőfokú bíróság:** Fővárosi Törvényszék

**A fellebbezéssel támadott határozat száma:** 65.P.21.714/2020/8.

### Ítélet

A Fővárosi Ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget és az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### Indokolás

- [1] Az I. rendű alperes szerkesztésében megjelenő **név** időszaki lap **megjelenés dátuma** számában „**cikk címe**” címmel jelent meg egy írás, amelyben a fővárosban működő parkolási cégekkel kapcsolatos visszasságokról értekeztek. **név1**t olyan üzletemberként említették, akit az ellenzéki irányítás alá került önkormányzatok sem tudtak megkerülni. Kiemelték a **kerület** polgármesterét, **név2**t, mint olyat, aki leginkább kifogásolta, hogy a **párthoz** „közel álló vállalkozók szétlopkodták a parkolásból származó bevételeket”, mégis egy olyan cég végezheti a lejárt szerződés után a szolgáltatást, amelynek egyik tagjában **név1** is tulajdonos. Az írás következő részében a parkolási piac politikai szereplőit s érdekeltségeit mutatta be a szerző, majd a **helységnév** és az **helységnév1** példát említette a korábbi, politikai szálakkal rendelkező cégek által üzemeltetett parkolási rendszerek gazdáiként. Ezen szövegrészben a cikk hasábjai közt színes betűkkel kiemelten az szerepel: „szétlopkodták a parkolásból származó bevételeket”. Ezután a **helységnév** Önkormányzat parkolás üzemeltetési szerződése kapcsán került megemlízésre **név** szerint **név1** érdekeltségű céggént a felperes, amely tagja annak a konzorciumnak, amivel majdnem megkötötte a szerződést a kerület vezetése.

- [2] A felperes 2020. április 7-én juttatott el helyreigazítási kérelmet a II. rendű alpereshez. Kérte, hogy a **név** című lapban tegyenek közzé helyreigazításként olyan tartalmú közleményt, miszerint valótlanul állították, illetve utaltak arra, hogy a felperes neve a parkolásból származó bevételeket szétlopkodta. A valóság ezzel szemben az, hogy a felperes neve működése törvényes és a parkolás üzemeltetést szerződés szerűen látja el és semmilyen adat nem merült fel azzal összefüggésben, hogy a parkolási bevételek kapcsán bármilyen visszaélést követett vagy követne el.
- [3] A kérelem nem vezetett eredményre, ezért a felperes - a keresetlevél visszautasítását követően előterjesztett keresetében - kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest az előzetes kérelemben foglalt helyreigazítás közzétételére, a II. rendű alperest a perköltség viselésére. Arra hivatkozott, hogy a cikk megjelenése előtt az újságíró megkereste a felperest a cég működésével kapcsolatosan, mely megkeresésben foglalt kérdésekre részletes válaszokat adott. Ebből a cikkben semmi nem jelent meg, viszont a felperest név szerint említik a cikkben, amely miatt a sérelmezett közlés tekintetében érintettnek minősül. Bár olyan konkrét állítás a cikkben nincs, ami a felperesre név szerint utalna a szétlopkodás körében az olvasó egyértelműen úgy értelmezi, hogy ezt a tevékenységet a cikkben említett valamennyi szereplő, köztük a felperes is megvalósította.
- [4] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a cikk a közügyek megvitatása körébe tartozik, mivel annak tárgya a **helységnév**<sup>2</sup> kerületekben érvényesülő parkolási rend, és az abból származó díjak beszedésére megkötött alvállalkozói szerződések, továbbá a szerződések vonatkozásában érvényesülő kerületi döntéshozói mozgástér. A hasábkok között elhelyezett kiemelés általánosságban megfogalmazott újságírói véleményt tartalmaz, amely nem egy konkrét személyre, vagy akár személyösszességre, vagy konkrét cégre utal, hanem általánosságban fogalmazza meg azt a véleményt, hogy bár milliós-milliárdos bevételt termel a városrészeknek a parkolási díj, mégsem a városok, kerületek fejlődnek belőle, hanem átláthatatlan cégszerkezetű vállalkozók és azok politikai segítői. Ez olyan vélemény, amely nem lehet helyreigazítás tárgya, még abban az esetben sem, ha esetleg téves következtetés volna. A cikk a cégekben tulajdonosi vagy döntéshozatali lehetőséggel rendelkező és az aktuális politikai vezetéshez személyében kötődő személyeket és mindezeknek az összefonódásoknak a módszertanát ecsetelte, valamint a NAV-hoz történő kötelező bekötéssel kapcsolatos kérdéskört, melyben a lényegi mondanivaló egyáltalán nem szólt a felperesről. A felperesre konkrétan vonatkozó állítás mindössze annyi, hogy részese egy konzorciumnak, amely köthető **név**<sup>1</sup>hoz és amely a **helységnév** önkormányzattal szerződést kíván kötni. Ez a közlés önmagában nem sérelmes, nem utal semmire, nem sugall semmit, és ellentétben a felperes érvelésével nem hozható összefüggésbe közvetlenül a keresetben is támadott, kiemelt vélemény-közléssel.
- [5] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 178. § alapján ismételten benyújtott keresetlevele a Pp. 496. § rendelkezéseinek megfelelő. A keresetet érdemben vizsgálva azt elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alpereseknek - II. rendű alperes útján - 80.000 forint nettó perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.
- [6] Ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló, 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § rendelkezéseit, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú

állásfoglalását, a Pp. 497. § (3) és (4) bekezdéseit. Rögzítette, hogy a Pp. 498. § (2) bekezdése a PK 14. számú állásfoglalással összhangban a sajtószerv kötelezettségévé teszi a sérelmezett állítások valóságának bizonyítását.

Egyetértett az alperesi védekezéssel abban, hogy a perbeli cikk a felperesre vonatkozó állítást nem tartalmazott.

Kiemelte, hogy a perbeli írás középpontjában a fővárosi parkolási díjak beszédésével kapcsolatban üzemeltetett rendszerekkel összefüggésben felmerülő problémák állnak. A kifogásolt közlés nem a leadben jelenik meg, hanem egy **név2**nak tulajdonított mondatrészletként, aki általánosságban fogalmazott. A felperes személye az írás későbbi részében **név1** párt politikushoz kötődő céggént bemutatva jelenik meg, mint a **helységnév** parkolási rendszer működtetésében lehetséges szerződő partner. Pénzek eltüntetésével összefüggésben nem merül fel a cég neve.

Azt a felperes nem kifogásolhatja, hogy az újságírói kérdésekre adott válaszai a cikkben nem jelennek meg.

A PK 12. számú állásfoglalás III. részében írtakra is tekintettel abban nem foglalt állást, hogy a „szétlopkodták a bevételeket” adekvát megállapítás-e általánosságban, vagy egyes, illetve valamennyi, a cikkben utalt önkormányzati parkolási üzemeltetés körében. Konkrétumot a cikkben említett politikusokkal, és az érdekeltségi köreikbe tartozó cégekkel összefüggésben a cikk nem közölt, így a felperes nem kérheti ki saját személyében ezt a politikusi helyzetjelentést, illetve az ezt megjelenítő újságírói véleményt.

A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a Pp. 80. § - 83. § rendelkezései és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján határozott.

- [7] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg a felperes keresetének adjon helyt és az alpereseket kötelezze az első és másodfokon felmerült perköltség viselésére. A fellebbezéssel összefüggésben 50.000 forint + áfa perköltségigényt terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülvizsgálatára tartott igényt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pont szerint.

Álláspontja szerint a felperes érintettsége, perbeli legitimációja fennáll. A perbeli írásban az I. rendű alperes a parkolással foglalkozó társaságok tekintetében általánosságban érvényesülő tényként közölte a „szétlopkodás” jogellenes cselekményét. Figyelemmel azonban arra, hogy a cikkben a felperesi cég név szerint megemlítesre került az általános megfogalmazású és jogellenes cselekményre utaló tényállítás a felperesre is vonatkozik. A felperes érintettségét az az alperesi magatartás is megalapozza, miszerint az I. rendű alperes újságírója részletes kérdésekkel kereste meg a felperest, amelyre nem lett volna szükség, amennyiben a cikk nem szólna a felperesről is.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a kiemelésben megfogalmazottak olyan vélemények, amelyekre az alperes újságírója a valós tényekből következtetett. Magából a cikkből semmilyen olyan adat vagy tény nem derül ki, amelyből a sérelmezett tényállítás levonható lenne. Az a közlés, hogy a cikkben név szerint említett vállalkozások a parkolásból származó bevételeket szétlopkodták egyértelműen tényállítás, hiszen a valóság egy mozzanatára vonatkozó közlés. A cikk a vállalkozásokat összekapcsolja nem a jogszabálynak megfelelő működéssel, sőt bűncselekmény elkövetésével vádolja a cikkben megnevezett személyi kört. Az átlagolvasóban ugyanis a szétlopkodták kifejezés negatív jelentéstartalommal bír, olyan törvénybe ütköző cselekménysorra utal, amely szerint a cikkben említett parkolási tevékenységgel foglalkozó cégek működésük során a jogszabályok betartása nélkül azokat megszegve járnak el. Mindezek alapján fenntartotta, hogy a cikkben sérelmezett

közlés miatt helyreigazításnak van helye.

- [8] Az alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésüket fenntartották. Azt emelték ki, hogy a cikk egésze nem a felperesről szól, nem az ő személyes magatartását taglalja, hanem a parkolási rendszerek és politikai összefonódások egészét. A sérelmezett rész semmilyen módon nem hozható összefüggésbe konkrétan a felperessel. A sérelmezett közlés ezen túlmenően véleménynyilvánításnak, politikai vita részének minősül, ami sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat. A megfogalmazás nem egy konkrét személlyel összefüggésben fogalmaz meg kritikát, hanem a működési mechanizmus egészével kapcsolatban olyan mértékű általánosítást tartalmaz, amely semmiképpen sem minősíthető egy konkrét személlyel kapcsolatos valótlan tényállításnak. A másodfokú eljárással összefüggésben 30.000 forint ügyvédi munkadíj erejéig terjesztettek elő költségjegyzéket.
- [9] A fellebbezés alaptalan.
- [10] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróságnak az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelése körében azt kellett vizsgálnia, hogy indokolt-e a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést levonni, a megállapított tényeket másként minősíteni, vagy jogszabálysértés megállapítása nélkül is felülmérlegelni az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését. [Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pont]
- [11] Az elsőfokú bíróság a perben irányadó anyagi jogszabályok körét helyesen tüntette fel, ítéleti döntése nem sérti az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, döntése felülmérlegelése sem volt indokolt. A felek perbeli nyilatkozataira tekintettel - a PK 12. számú állásfoglalásban lefektetett szempontrendszer is figyelembe véve - azt kellett megítélni, hogy a sérelmezett közlés a felperesre vonatkozó tényállítás, vagy az újságíró véleménye a cikkben körbejárt témával kapcsolatosan.
- A teljes szövegösszefüggésre tekintettel az írás témáját a lead megfelelően foglalja össze. E szerint a cikk lényegi mondanivalója az, hogy a kormányhoz közeli parkolási szolgáltatókat az ellenzéki irányítású kerületek sem tudják vagy akarják megkerülni, mellőzni az új szerződések megkötésekor.
- A felperesre vonatkozó tényállítás a cikkben az, hogy a **helység**név polgármester majdnem megkötötte a szerződést azzal a konzorciummal, amelynek a felperes is tagja, továbbá az, hogy **név1** érdekeltség. Ezeket a tényeket a felperes nem vitatta.
- A felperes által sérelmezett közlés **név2**től a Főváros **kerület**ének polgármesterétől származik - az nyilvánvalóan nem a lead-ben szerepel - aki a korábbi önkormányzati vezetés gyakorlatát kritizálta akként, hogy a **párthoz** közelálló cégek „szétlopkodták a parkolásból származó bevételeket”. A közlés a szövegkörnyezetből kiragadva, pusztán nyelvtani értelemben minősíthető állításnak, miután azonban minden egyedi, valamely múltbéli esemény beazonosítását lehetővé tevő mozzanatot nélkülöz, a bizonyíthatósági teszt próbáját nem állja ki. Nem tartalmaz ugyanis olyan konkrétumokat, amelynek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető.
- Az I. rendű alperes azzal, hogy a szorosabb értelemben véve a **kerület** gyakorlatára vonatkozó véleményt a cikkben nyomda-technikailag kiemelten helyezte el azt általánosította, ez azonban nem változtatott annak értékítélet jellegén.

- [12] A PK 12. számú állásfoglalás szerint pedig véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az állapítható meg, hogy a közügyekben történő megszólalások a véleménynyilvánítás magasabb szintű védelmét élvezik, ezért egy nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönten, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez pedig elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. {13/2014. (IV. 18.) AB határozat [39]}

A perbeli írás témája nem vitathatóan a polgárok széles körét érintő, az önkormányzatok gazdálkodásával összefüggő kérdés, amely egyértelműen közügy. Ebben az esetben pedig, mivel az ilyen kérdésekben való megszólalás célja alapvetően a közhatalom, illetve a közhatalmat gyakorlók ellenőrzése és a közvélemény tájékoztatása, figyelmének felhívása, ezért bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalhatnak. Éppen ez adja ugyanis a plurális és sokszínű demokratikus berendezkedésű társadalmak alapját {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [40]}.

- [13] Mindezeken túlmenően helytállóan ítélte meg úgy az elsőfokú bíróság, hogy a közléssel a felperes közvetlenül nem érintett. A „szétlopkodták” megfogalmazás múltbeli eseményekre vonatkozik, ugyanakkor a cikk a felperest egy jövőben tervezett szerződés megkötésével hozta összefüggésbe, ezért sajtó-helyreigazítás iránti igénnyel emiatt sem élhet, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

- [14] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján köteles a II. rendű alperes részére megfizetni az ügyvédi munkadíjat és a Magyar Állam javára a le nem rótt fellebbezési illetéket. Az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése, és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2021. január 12.

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.  
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.  
előadó bíró

dr. Tóth Gabriella s.k.  
bíró